

Jaume Bartumeu, president de Socialdemocràcia i Progrés (SDP)

“Ens podem trobar que Brussel·les denunciés l'acord, i això no es diu”

El president de Socialdemocràcia i Progrés repassa l'inici del nou curs polític, marcat pels nous capítols derivats del 'cas BPA', i carrega contra l'actuació de l'executiu demòcrata, i especialment del seu líder, Antoni

Martí, a qui acusa de desacreditar les institucions democràtiques andorranes. Jaume Bartumeu insisteix en la importància de l'acord d'associació amb la UE i demana al Govern que digui la veritat.

M.S.
ANDORRA LA VELLA

¿Com veu l'inici d'aquest nou curs polític, que sembla que torna a estar marcat per nous capítols derivats del cas BPA?

Les coses s'emboquen a uns nivells que ens han de preocupar a tots i l'actuació del Govern, que ja era minsa i mal orientada, està esdevenint una mena de serial radiofònic o televisiu que no realça les institucions sinó que accelera l'aluminosi de les institucions democràtiques andorranes.

¿La dimissió de Meritxell Mateu pot contribuir a asossegar l'ambient que regna al Consell General?

Desconec exactament, perquè no hi sóc, quin és l'ambient al Consell General però sí que conec, perquè estic en contacte diari amb la ciutadania, que l'ambient al carrer cada dia està no solament enrarit sinó ja fregant, en algunes situacions, l'angoixa. Angoixa ciutadana, vull dir. Que una consellera, a dedicació exclusiva o no poc importa, violi l'article del reglament del Consell General que diu clarament que un conseller no pot utilitzar la seva condició per a l'exercici d'activitats professionals, i el seu partit l'aplaudeixi i el síndic general la vulgui emparar, és un exemple de l'aluminosi de les institucions democràtiques. Que un ministre violi la llei, posi el càrrec a disposició del cap de Govern i aquest el confirmi és reforçar el descrèdit de les institucions. Si els que en un moment o altre de la seva vida juren o prometen des d'un càrrec institucional complir la Constitució i les lleis, i no solament no ho fan sinó que se'n vanaglorien i el seu cor nacional d'estòmacs agraïts encara els aplaudeix, aquí passa alguna cosa i no pas positiva, sinó molt negativa per a la credibilitat de les institucions constitucionals.

Més enllà de si ha de dimitir, ¿l'incompliment de la llei per part del ministre Alcobé pot tenir alguna conseqüència jurídica en aquelles de-

JONATHAN GIL

cisions que va adoptar sent ministre i treballant a la vegada al sector privat?

Una persona que ha tingut la barra de fer això no hauria de ser ni cinc minuts més ministre del Govern de l'Estat andorrà. Més enllà d'això, que és una conseqüència política, que em sembla evident, de la violació de la llei i a sobre amb desvergonyiment perquè no només la violo sinó que faig una roda de premsa i considero que ho fet la mar de bé, ¿conseqüències jurídiques sobre deliberacions i actes adoptats per aquest ministre violador de la llei? De nul·litat absoluta no crec que n'hi hagi. Si un ciutadà, si una empresa, si un particular es considera perjudicat per una decisió i vol impugnar-la sobre la base de l'eventual situació de conflicte d'interessos greu i violació de la Llei del Govern, crec que té tot el dret de fer-ho, i probablement, i després d'una bona argumentació jurídica, els tri-

“

El Govern actual no diu la veritat ni al Consell General ni a la ciutadania

Confirmar el ministre Alcobé és reforçar el descrèdit de les institucions

El Brexit a alguns els pot servir d'excusa per dir que aturem les negociacions

bunals haurien d'anul·lar l'acte concret que la persona o empresa vulgui impugnar. ¿Nul·litat total? Crec que és de molt difícil instrumentació processal.

¿Què li sembla la denúncia d'una campanya de descrèdit i l'amenaça d'avançar eleccions per part del cap de Govern?

Gairebé no els calen campanyes de descrèdit perquè un descrèdit més gran que el que ell han portat amb aquest mal estil d'administrar el país... Ja s'ho fan solets. L'amenaça de les eleccions és la pròpia d'algú que encara avui, cinc anys després, no ha assumit el paper de cap de Govern i es continua mantenint com a cabdill polític i rei de la tàctica electoralista. No cal que després del desgavell que han armat encara vulgui amenaçar dient que si no cal·leu convocaré eleccions. Si creu que ha de convocar-les que les convoqui, i les forces polítiques ja faran cadascuna el que creguin que han de fer, però el debat em sembla que ara no és aquest. Ara el debat és que les lleis s'han de complir i els primers que les han de complir no les compleixen.

¿Com valora que se l'hagi citat davant la comissió especial de Vigilància i Prevenció de Risc per a l'Estabilitat Financera?

Sempre he dit que hi compareixeria, però entre altres coses demanava que s'aclarís en quina condició se'm demanava de compareixer. Sembla que no estaven d'acord. Algú deia que havia d'anar a explicar els secrets que coneixia, perquè es va parlar del que havia ocultat, en el marc del meu exercici professional. Si es pretenia això es desconeix la llei, perquè aquesta no només empara el secret professional sinó que obliga a respectar-lo. Si, com el president de la comissió va dir a la ràdio pública, em volien convocar com a opinador ja vaig dir que això era còmic per no dir esperpèntic. Però el problema no és aquest, tot i que sí que ho és perquè demostra que no saben on van alguns dels que promouen aquesta convocatòria.

Però per mi el problema és opacitat versus transparència. Entenc que aquesta compareixença, a la qual acudiré, hauria de ser a porta oberta perquè no vull amagar res del que pugui dir al Consell General i que diré amb molt de gust a la ciutadania. Sempre per comunicació indirecta a través dels mitjans de comunicació vaig comprovar que el president de la comissió ja deia que de portes obertes de cap de les maneres i que tot a porta tancada amb pany i forrellat. No sóc ningú per marcar condicions, però sí que en marcaré una: si ha de ser a porta tancada, el que sí que necessitaré és que se'm garanteixi que se'm donarà la transcripció de la meua compareixença i les meves declaracions perquè després no vull que, per la via de filtracions interessades, se'm faci dir el que no hauré dit a porta tancada.

El Govern critica l'absència de proves de les presumpcions als Cierco, ¿hi són?

Respectant el secret professional de la meua etapa de de-

fensa de la família Cierco, li he de dir que quedo sobtat que des del costat del Govern i del seu entorn propagandístic es diguin tantes, no diré falsedats, que també se'n diuen sovint, coses mancades de coherència. Pretendre que si algú fa una coacció, que en termes de codi penal se'n pot arribar a dir un xantatge, a una entitat bancària en aquest cas anirà deixant un rastre de proves és entre infantil i cínic. Les coses no funcionen així a la vida real i tampoc hi devien funcionar perquè jo no hi era el juny-juliol del 2014, quan va passar tot això, que efectivament va passar. Però crec que això són una vegada més excuses de mal pagador. Si el Govern ha estat capaç de portar a la fiscalia una qüestió vinculada a la gestió de l'hospital perquè esbrini si hi ha o no hi ha indicis de delictes, crec que no solament podia sinó que devia, a partir del 16 de març, quan li vaig dir al cap de Govern en presència del ministre de Finances que hi havia hagut aquestes pressions, haver-ne parlat amb la fiscalia.

¿Què espera de la comissió especial sobre BPA?

Pel que fa al tema que teòricament va comportar que es constituís, proposada pel grup liberal, que parlava de la situació de la plaça financera, del risc... bé. Pel que fa a aclarir el que sembla que volia aclarir sent una comissió d'investigació sense dir-ho, no se n'esperava ni se n'espera res de res. Hi ha hagut un ridícul estrepitós a partir del moment que entitats públiques s'han negat a donar informació a la representació del poble, i per tant han trepitjat l'article de la Constitució, traslladat després al reglament del Consell, que dóna al Consell General la missió de controlar l'actuació de l'administració pública. Per tant no se n'espera res en el moment que qui ha d'informar s'hi nega i que qui hauria d'empènyer les institucions a informar, que és el Govern, empara aquesta opacitat.

Pel que fa a l'acord d'associació, han marxat del pacte d'Estat.

No n'hem marxat, hem suspès la participació. I ho hem fet perquè allò era una presa de pèl. Es va signar un pacte perquè el senyor Antoni Martí necessitava en aquell moment, o els seus assessors de comunicació l'hi havien dit, una fotografia en què s'aïllés els seus antics amics del Partit Liberal. A nosaltres ens agrada no només complir, sinó que la contrapart amb qui signem compleixi. I en l'acord es diu que el Govern compartirà els elements de negociació

JONATHAN GIL

abans d'anar a Brussel·les, i això no s'ha fet mai. I això és la peça clau. No sé si hi ha taula de negociació, però sí que damunt la taula no hi ha documents. I per fer tertúlia pot anar bé, però si tens altres vies d'informar-te les utilitzes. I lamentem que se'ns hagi volgut prendre el pèl. I vull recordar que nosaltres, que vam defensar la Constitució i ens la creiem, sabem, i volem que continuï sent així, que qui ha de negociar i negocia els acords internacionals és el Govern i no el Consell General ni les forces polítiques. És el Govern qui va voler i va promoure que el que nosaltres sempre creiem i dèiem que les relacions amb Europa era una qüestió d'Estat, es transformés en la fotografia del pacte d'Estat. Però ja que ho va voler, que compleixi, i si no vol complir no passa res però la responsabilitat és seva.

L'únic que dic és que si això continua d'aquesta manera, havent-hi com hi ha resistències polítiques, i no pas nostres, en aquest acostament a Europa, quan arribarem al moment de la ratificació de la ciutadania, després de la del Consell General, ens podem trobar en la situació de no guanyar el referèndum sinó de perdre'l. I miri que ja em poso al costat dels que votarem sí a l'acord d'associació. El Govern està atabalat amb la seva obsessió que tots li hauríem de riure les gràcies i resulta que no tots les hi riem.

Parlava de canals d'informació propis. En base a aquests,

¿s'està enfocant bé la negociació? ¿Hi ha poc marge?

De marge n'hi ha poc, però també n'hi havia poc el 2010 i el 2011. No és culpa del Govern que n'hi hagi poc. El que assenyalo és que el Govern actual no diu la veritat ni al Consell General ni a la ciutadania. La famosa i lamentable història de les línies vermelles de l'anomenat acord duaner, tot per no parlar de la qüestió del tabac, que és del que hem de parlar, és la que preocupa. I a mi també em preocupa, i voldria que es pogués mantenir la situació especial del tabac fora del règim d'unió duanera. Però aquesta és una qüestió a què Brussel·les, des del 2013 i molt fortament des del 2014, va al darrere, i sobretot Espanya, que va promoure a Brussel·les que es fes una unió duanera total i que desaparegués el tracte específic favorable a la indústria del tabac i als col·lectors de tabac andorrans.

No ho dic ara perquè ho hagi descobert, sinó perquè ho sé des del 2013 i 2014, igual com ho sap el ministre Saboya, amb qui en vam parlar molt, especialment el 2014. Anar explicant, i som al 2016, que ara mirarem de mantenir... això no. Si es fa un acord d'associació primer s'hi ha de posar tot a dins, i un cop sigui així s'ha de veure si podem mantenir o no aquest tractament específic, molt beneficiós per a Andorra, del tabac, però diguem-ho clar, no enganyem la gent que és el que s'està fent. De fet, ja van diluint el discurs. L'altre dia llegia les declaracions d'una ministra que deia que això

ha de ser important...

Aquí tenim un problema, i és complicat perquè San Marino ja està en unió duanera total, el seu acord comercial no és de l'1 al 24 com el nostre i del 26 en endavant unió duanera. Nosaltres anem a defensar una qüestió atípica molt defensable l'any 1989-1990, menys defensable l'any 2016, tot i que no vull dir que no s'hagi de defensar. La situació és aquesta, difícil de gestionar, i se'n vol explicar una altra. És una qüestió molt seriosa i em preocupa que hi hagi moltes declaracions i opinions de persones que manifestament no coneixen el dossier ni s'han pres la molèstia d'estudiar-lo però que formulen opinions d'aquelles *ex cathedra* molt equivocades i que indueixen a error la ciutadania, a la qual no se li facilita la mínima informació per poder entendre una qüestió en què fins i tot els que fa anys que la treballem tenim dificultats per copsar totes les derivades.

És un tema molt complicat, amb molta incidència de les relacions econòmiques exteriors de França i, sobretot d'Espanya, i aquesta submissió actual del Govern als dictats del Govern de Madrid del senyor Mariano Rajoy fa que anem venuts. El país va venut en moltes coses i així ens va.

¿El Brexit és un problema o una oportunitat?

Crec que això no influeix ni per bé ni per mal. El Brexit el porta una branca especial de la Comissió Europea que no és

la que té el paquet de negociació amb San Marino, Mònaco i Andorra. Per tant, el Brexit a alguns els pot servir d'excusa per dir que aturem les negociacions. Parlo del gran error que crec que està cometent Liberals d'Andorra de no voler empènyer cap a una bona negociació, i als altres, el Govern de DA en aquest cas, els serveix per intentar disfressar un mal encarament de les negociacions. Aquí l'únic que pot influir és que nosaltres, Andorra, no sapiguem o no tinguem ben clar el que volem. La ciutadania també ha de saber que hem de defensar l'acord comercial i la unió duanera en una part i la situació de país tercer en els productes agrícoles, però l'acord que vam signar amb el Govern d'Oscar Ribas, quan jo era ministre de Finances, a Brussel·les i Luxemburg el juny del 1990 i que vam començar a aplicar el juliol del 1991, assenyala ben clar que una part i l'altra poden desistir de l'acord.

Hem de ser conscients que si gestionem malament tota aquesta negociació, i és una hipòtesi que no desitjo però que està prevista en el que Andorra va signar, ens podem trobar que Brussel·les denunciés l'acord. I és una cosa que tampoc es diu, i molts dels que opinen ni ho saben, però això s'ha de tenir ben present si volem tractar responsablement les relacions d'Andorra amb la Unió Europea.

La UE ha situat Andorra en una prellista de paradisos fiscals.

Aquest Govern ja va patir una primera introducció en una llista, fins i tot amb informes d'Espanya, i es va dir que no. Ara som en una altra, i em preocupa i m'agradaria molt no ser-hi però hi som. I Mònaco i San Marino, que estan en la mateixa situació de negociació que nosaltres, no hi són. I si ells no hi són i nosaltres sí deu ser que el nostre Govern no ho deu haver fet tan bé com diu i que, malgrat el que se'ns ven dimecres sí i dimecres també, si les relacions amb Espanya fossin tan excel·lents potser ens haurien ajudat a no ser en aquesta prellista. ¿Que ens en traurà? Tant de bo, i si és demà millor que demà passat, però de moment hi som. I tota l'explicació que es vulgui donar no pot amagar la vergonya que San Marino i Mònaco no hi són i nosaltres sí. I no hi hauríem de ser perquè tota la feina que es va fer el 2009 i 2010 per treure Andorra de la llista de paradisos fiscals de l'OCDE i tot l'esforç legislatiu també en la legislatura següent, ja amb Govern de DA, no ha donat els seus fruits.